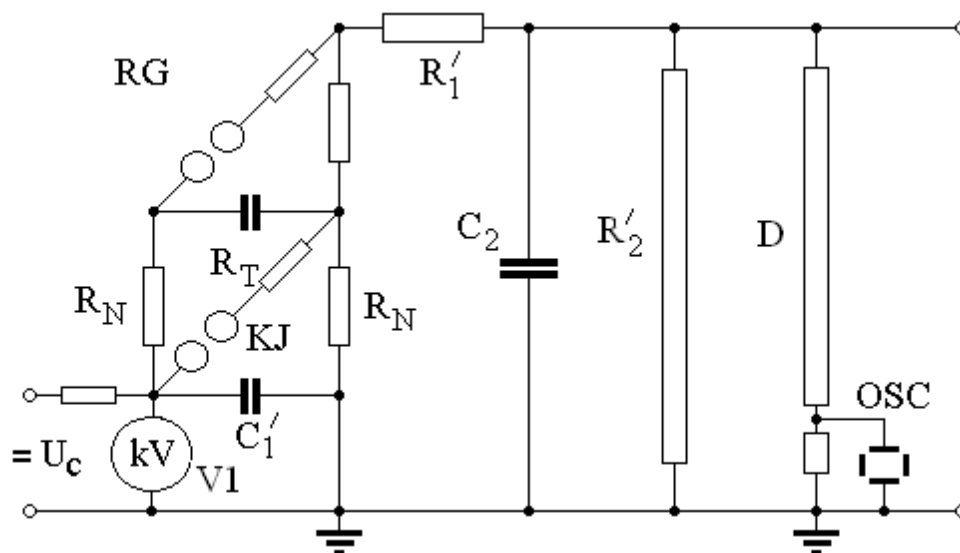

Úloha 3: Určování parametrů rázových generátorů (Laboratoř G1-116)

Návrh obvodu RG 200 kV

Rázový generátor 200 kV/0,8 kJ je osazen kapacitami $C_1 = 40 \text{ nF}$, $C_2 = 1 \text{ nF}$ a odpory $R_1' = 420 \Omega$, $R_2' = 1600 \Omega$. Použijte Angeliniho postup k výpočtu tvaru impulsu, který RG dává.

Obr. 1: RG 200 kV/0,8 kJ

U_C – nabíjecí napětí RG	R_1' – čelní rezistor
V1 – elektrostatický kilo-voltmetr	C_2 – čelní kondenzátor
C_1 – nabíjené kondenzátory (napětím U_C)	R_2' – čelní rezistor
R_N – nabíjecí rezistory	D – vysokonapěťový impulsní dělič (odporový)
R_T – tlumící rezistory	OSC – osciloskop
KJ – zapalovací kulová jiskřišťa (regulovatelná dle požadovaného vrcholového impulsního napětí)	

ANGELINIHO POSTUP:

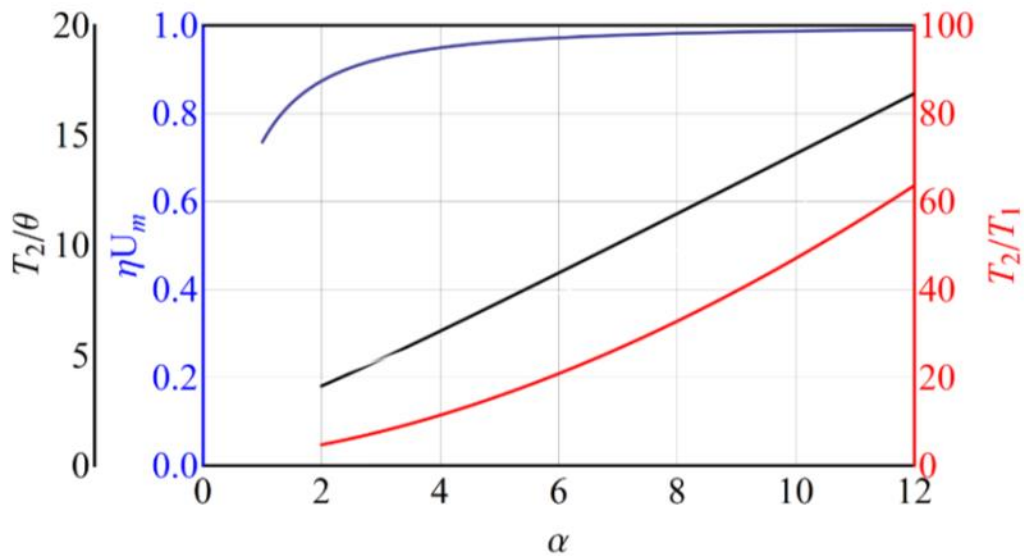
Výstupní napětí RG lze vyjádřit vztahem:

$$\eta U_m = \frac{\alpha U_C}{\sqrt{\alpha^2 - 1}} \left[e^{-\frac{(\alpha - \sqrt{\alpha^2 - 1})t}{\Theta}} - e^{-\frac{(\alpha + \sqrt{\alpha^2 - 1})t}{\Theta}} \right],$$

kde konstanty α , η , Θ jsou vyjádřeny jako:

$$\alpha = \frac{\eta}{2} \sqrt{\frac{R_2 C_1}{R_1 C_2}}, \quad \eta = 1 + \frac{C_2}{C_1} + \frac{R_1}{R_2}, \quad \Theta = \sqrt{C_1 C_2 R_1 R_2}.$$

Následně lze z grafu určit dobu čela T_1 a dobu půltýlu T_2 .

Zhotovení rázové charakteristiky izolátoru

Vyhodnocením oscilogramů pořízených již dříve na podpěrném izolátoru získáme parametry (amplitudu a dobu useknutého impulsu), které použijeme k sestrojení tzv. rázové charakteristiky. Předběžné měření bylo provedeno s využitím rázového generátoru Haefely 200 kV/10 kJ, a to přiváděním kladných atmosférických impulsů (1,2/50 μ s) na podpěrný izolátor.